



Pacienta tiesības

Publicēts: 20.11.2020.

Pacienta tiesības Pacientu tiesības Latvijā regulē "[Pacientu tiesību likums](#)", kura pamatā ir pacientu tiesības uz informāciju, ārstniecību vai atteikšanos no tās, tiesības izvēlēties ārstu vai ārstniecības iestādi, kā arī tiesības uz datu aizsardzību un kvalitatīvu veselības aprūpi.

Pacientu tiesību likums, kas ir pamatdokuments pacientu tiesību aizsardzības jomā un, nodrošinot pacientu tiesību un likumīgo interešu ievērošanu ārstniecībā.

Pacientu tiesību likums nosaka, ka Latvijā ikvienam cilvēkam neatkarīgi no vecuma, tautības vai sociālā stāvokļa ir tiesības:

brīvi izvēlēties savu ārstu un ārstniecības iestādi profilaksei, diagnostikai, dažādu slimību un traumu ārstēšanai, kā arī rehabilitācijai;

reģistrēties pie primārās veselības aprūpes ārsta un pēc vēlēšanās mainīt savu primārās veselības aprūpes ārstu;

saņemt kvalitatīvu, laipnu un cieņas pilnu ārstēšanu un aprūpi;

saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību;

saprotamā veidā iegūt no ārsta informāciju par savu veselības stāvokli, tajā skaitā par diagnozi, izmeklēšanas un ārstēšanas plānu, par citām ārstēšanas metodēm un slimības prognozi, kā arī skaidrojumu par medicīniskajos dokumentos izdarīto ierakstu satura nozīmi;

iepazīties ar saviem medicīniskajiem dokumentiem, saņemt izrakstus par veiktajiem izmeklējumu rezultātiem, izņemot gadījumus, ja ārsta rīcībā ir ziņas vai fakti, ka informācijas saņemšana būtiski apdraud pacienta vai citu personu dzīvību vai veselību;

saņemt visu veidu informāciju par ārstniecības pakalpojumu sniegšanas kārtību un izmaksām;

atteikties no piedāvātās izmeklēšanas vai ārstēšanas gan pirms tās sākšanas, gan ārstniecības laikā, kā arī no ārstniecībā izmantojamās metodes, bet neatsakoties no ārstniecības kopumā, to nepārprotami apliecinot rakstveidā;

uz konfidencialitāti – tiesības uz to, ka informācija par personas veselības stāvokli netiks izpausta trešajām personām;

nepieciešamības gadījumā saņemt nosūtījumu pie cita speciālista vai arī nosūtījumu uz slimnīcu. tiesības uz savlaicīgu un pēctecīgu ārstēšanu, tomēr gadījumos, ja pacients pieprasa, bet ārstam nav medicīniska pamatojuma pacienta nosūtīšanai pie cita speciālista vai uz slimnīcu – tas pacientam ir maksas pakalpojums atbilstoši ārstniecības iestādes cenrādim;

pieteikt ārsta mājas vizīti;

iegūt informāciju par medicīniskās palīdzības saņemšanas iespējām un aizvietošanu ārsta prombūtnē — atvaļinājumu, brīvdienu, komandējumu, mācību laikā.

Līdztekus tiesībām katram pacientam ir noteikti pacienta pienākumi.

Pacienta galvenais pienākums ir rūpēties par savu veselību, kā arī aktīvi iesaistīties ārstniecības procesā un sniegt ārstam visu informāciju, kas nepieciešama ārstniecības nodrošināšanai. Katram pacientam ir saistoši izvēlēšanās ārstniecības iestādes iekšējās kārtības noteikumi, kas attiecināmi uz pacientu, ja pacients ar šiem noteikumiem iepazīstināts, kā arī ārstniecības personas norādījumi.

Starptarpiem pacienta pienākumiem viņa pienākums ir arī samaksāt par saņemtajiem pakalpojumiem un cienīt citu pacientu

tiesības. Savukārt Fizisko personu datu aizsardzības likums nosaka, ka, lai aizsargātu personas intereses, personas datu apstrādi nodrošina tikai atbilstoši paredzētajam mērķim un tam nepieciešamajā apjomā.

Cilvēkam ir tiesības iegūt visu informāciju, kas par viņu savākta jebkurā personas datu apstrādes sistēmā, ja vien šo informāciju izpaust nav aizliegts ar likumu nacionālās drošības, aizsardzības un krimināltiesību jomā.

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/pacienta-tiesibas>